

پیوست شماره (۱) دستورالعمل اصلاحی نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۰۸
عنوان موضوع	لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم در مالیات بر درآمد کشاورزی	
مرجع موضوع	طرح معاونت امور استانهای اتاق ایران	
شرح موضوع	<p>- دولت برای اولین بار در لایحه اصلاح مالیات‌های مستقیم می‌خواهد برای معافیت مالیاتی کشاورزان نیز سقف تعیین کند طبق ماده ۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم، درآمد حاصل از تمامی فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، پرورش ماهی و زنبور عسل، پرورش طیور و ماهیگیری، نوغان‌داری، احیای جنگل‌ها، باغات اشجار و نخیلات از پرداخت مالیات معاف هستند و متأسفانه کمیسیون اقتصادی دولت به دنبال حذف این قانون حمایتی مهم از بخش کشاورزی است. اما دولت واقعاً با ایجاد اصلاحات در ساختار نظام مالیاتی کشور به دنبال چه چیزی بوده و سوال اصلی در این نکته است که آیا شیوه معافیت فعلی بخش کشاورزی، بهینه‌ترین شیوه حمایت از بخش کشاورزی است؟ کشورهای مختلف در این زمینه چه تجربه‌ای دارند و شیوه بهینه حمایت مالیاتی از کشاورزی چه ارتباطی با طرح مالیات بر مجموع درآمد دارد؟</p> <p>فعالیت‌های کشاورزی بعد از انقلاب و در قانون مالیات‌های مستقیم از سال ۱۳۶۶ تاکنون به‌طور کامل معاف از مالیات بوده است. اما اساساً طرق بسیار متنوعی برای حمایت از بخش کشاورزی وجود دارد و منحصر در معافیت مالیاتی نیست.</p> <p>اخیراً مرکز پژوهش‌های مجلس گزارشی با عنوان «بررسی تطبیقی شیوه حمایت از کشاورزی در ساختار مالیات بر مجموع درآمد» منتشر کرده است.</p> <p>مطابق بررسی‌های این گزارش و بر اساس تجارب جهانی، معافیت مالیاتی تا آستانه مشخص بیشتر از معافیت مالیاتی کامل مورد استفاده قرار گرفته است. معافیت‌های گسترده خلاف عدالت اجتماعی است.</p> <p>در بررسی تجارب دنیا تعداد کشورهایی که بخش کشاورزی را کاملاً معاف از مالیات می‌کنند، بسیار اندک و ناچیز هستند. در مقابل، بسیاری از کشورها، بخش کشاورزی را مشمول مالیات‌های مختلفی از جمله مالیات بر درآمد، مالیات بر ارزش افزوده، مالیات نقل و انتقال، مالیات سبز و... قرار می‌دهند؛ زیرا اساساً معافیت کاملی که بخش از اقتصاد را مورد هدف قرار می‌دهد خلاف عدالت مالیاتی و بعضاً موجب فرار مالیاتی می‌شود.</p> <p>با توجه به گستردگی بخش کشاورزی ایران و وجود افراد حقیقی با دامنه فعالیت کم تا اشخاص حقوقی با دامنه فعالیت بسیار زیاد مطرح می‌کند، این است که باید فعالان این بخش را با سقف معافیت بسیار بالا مشمول مالیات قرار داد، به طوری که کشاورزان خرد مشمول این مالیات نشوند و در مجموع این مالیات به فعالان بسیار کمی اصابت کند؛ برای مثال می‌توان پیشنهاد داد که صرفاً اشخاص حقوقی با درآمد بالا مشمول مالیات قرار گیرند.</p> <p>معافیت مطلق مالیاتی فعالیت‌های کشاورزی با تصویب این قانون لغو و دولت پیشنهاد کرده است که برای اشخاص حقیقی مالیات بر</p>	

<p>مجموع درآمد در نظر گرفته شود. همچنین مالیات اشخاص حقیقی نیز به مالیات صفر تغییر وضعیت می‌دهد.</p> <p>تصمیم دولت از این نظر مهم است که می‌خواهیم در بخش‌هایی مالیات بگیریم که تاکنون مالیات نگرفته ایم؛ اما باید توجه داشت که بخش کشاورزی ایران؛ همچنان بخش سنتی بوده و مکانیزه نیست، در نتیجه ظرفیت و توان ندارد.</p> <p>در بخش کشاورزی تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی معاف از مالیات هستند، اما برای سال جاری علاوه بر اشخاص حقوقی برای اشخاص حقیقی نیز پیشنهاد شده است، که مالیات بر مجموع درآمد در نظر گرفته شود تا ۴ برابر معافیت پایه‌ای که در قانون مشخص می‌شود، معافیت داشته باشند و بالاتر از آن شامل مالیات شوند.</p> <p>از طرفی دیگر قانون یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی و جلوگیری از خرد شدن این اراضی مطرح است که به وراثت زمین مورد نظر در شرایطی خاص اجازه خرد کردن و یا تغییر کاربری زمین داده نمی‌شود. زیرا آنها بر این باورند که با بحران آب و خشکسالی که هر ساله دامن گیر کشاورزان و باغداران است</p>	
<p>– زمینه ساماندهی ۴۱ درصد اقتصاد کشور که در بخش کشاورزی و باغبانی می‌باشد و نیاز به کار کارشناسی بیشتر دارد و به همین دلیل مالیات اشخاص حقیقی این بخش را با نرخ صفر محاسبه می‌شود.</p> <p>– کشت و صنعت‌ها شرکت‌های بزرگی هستند و قطعا مالیات ستانی بر قیمت‌های تمام شده آنها اثر گذاشته و برای مصرف‌کننده نهایی هم افزایش قیمت را در بر خواهد داشت.</p> <p>– مالیات را در وهله اول به عنوان هزینه بخش تولید در نظر نمی‌گیریم. وقتی درآمد مشمول مالیات و تبدیل به پرداخت می‌شود، ارقام پرداختی جزء هزینه‌های تولید لحاظ می‌شود و آن موقع در قیمت تمام شده کالا و خدمات اثر می‌گذارد؛ ضمن اینکه مصرف‌کننده نهایی هم مشمول اثرات مالیات می‌شود؛ زیرا مالیات پرداخت شده در هزینه برآورد شده و میزان هزینه تولید بیشتر می‌شود.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
	<p>جمع‌بندی جلسات کارشناسی به تاریخ</p>
	<p>پیشنهادات</p>
<p>لایحه قانون مالیات مستقیم بر درآمد کشاورزی</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتیبان</p>